

येण्याची नोंदपत्र युनिव्हर्सिटीची परवानगी मिळणार नाही तें पावेतो असे शिक्षक निपजण्याचीही आशा नाही.

युनिव्हर्सिटीचे नियम प्रथमपासून फार कडक आहेत. या नियमांमध्ये युनिव्हर्सिटीच्या कोणत्याही पदवीच्या पक्षिसे येण्यास तिच्या जोडलेल्या कालेजा मध्ये पूर्वी नियमित काल पावेतो अध्ययन करावें लागतें यावरून ह्या पाठशाळांतून जर मुलींची किंवा स्त्रियांची शिक्षण्याची सोय झाली तर माझ्या युनिव्हर्सिटीच्या देणगीचा स्त्रियांस भाग घेतां येणार. पण ह्या पाठशाळा तर अर्धसिटीच्या ताब्यांत नाहींत. काहीं सरांगी पाठशाळा आहेत त्या विद्यालयाच्या अधिकाऱ्याच्या स्वाधीन आहेत व ज्या कांहीं खासगी आहेत त्या कियेक कर्मिच्या व्हा ताब्यांत आहेत. पण युनिव्हर्सिटीचा हा ठराव कक्षा प्रचारांत आणितों देखील याचा संशयच आहे. अर्धसिटीची ही ठराव वैध स्त्रियांच्या कर्मिटांच्या सूचनेवरून झाला आहे व ह्या कर्मिटांस त्यापासून उपयोग होईल. वास्तविक पाहिले अस्तां हिंदुस्थानच्या लोकस्थितीच्या मानाने अशा प्रकारच्या स्त्रीशिक्षणाचा काळ प्राप्त होण्यास फार अवधि पाहिजे. परंतु ज्या स्त्रियांस शिक्षणाचा उदाह भसेल व ज्यांस खाजगी रीतीने शिक्षणाच्या सोयी आहेत ते यांस या बाबतीत उत्तेजन देण्याचे युनिव्हर्सिटीचे स्वाधीन आहे. ह्या ठरावाचे पुष्टी कारणस मिच्या दातून होण्या जागे निरंतून एवढेच केलें पाहिजे कीं सदरहू परीक्षांस येण्यास पात्र होण्यास कालेजा मध्ये अशा नियमित काळपावेतो अध्ययनाकरितां विद्याभ्यास राहवें लागतें तें स्त्रियांस लावतां. असा नियम करण्यास हणजेच आहे असें नाहीं. कडकतास युनिव्हर्सिटीचा असा प्रतिबंध नाही.

दुसरी ह्या युनिव्हर्सिटीस आपली अशी सूचना आहे कीं कलकत्ता युनिव्हर्सिटी या नियमान्वये तिकडील शिक्षकांस व शाळाखात्यांतील दुसऱ्या कियेक नौकरांस कालेजांत अगाऊ कार्यें सुदतपावेतो न शिकतां पक्षिसे येण्याची जशी परवानगी आहे तशी ह्या शाळा शिक्षकांस ही ह्या युनिव्हर्सिटीच्या अध्यापकांसत्राघाने त्यांचे अध्यासनांत व अशा प्रकारचे उत्तेजन घ्यावें असा अर्थ असकळून आपला ज्ञान वाटविण्यास फार उत्तेजन होईल.

दुसरे नामदार साहेबांनीं आपल्या भाषणांत असें सुचविलें कीं विद्यासंपन्नतेवरून ह्या नामाने कित्याक देण्याची जशी चाल आहे तशीच सरकारची उत्तम कामगिरी केल्यावरून ही 'फेलोशीप' ची पदवी दिली अस्तां गौरवाची होणार नाही. शेपटीं मगोल सालें इलवर्ट विद्यासंघी व दविशद चालला अस्तांना नेटिव व युरोपियन या उभयतांची एकपेक्षाविषयी जी स्पर्धा चालली होती ती विसरून दोन्ही ही पक्षांचे लोकयाप्रसंगी एकत्र इमून सार्वजनिक हिताकरितां एकपतानें अटत आहेत असे पाहून नामदार साहेबांनीं आपला संतोष प्रदर्शित केला.

वऱ्हाड शाळाखात्याचे डायरेक्टर.

आह्मांस कळविण्यास संतोष वाटतो कीं राव बहादूर नारायण भाई दांडेकर आठ महिन्यांच्या फर्लॉवर ओढत तो पावेतो अथवा पुढील हुकुमापावेतो वऱ्हाड शाळा खात्याच्या डायरेक्टराचे नागी रा० रा० श्रीराम मिश्राजी जटार बी. ए. यांस आफि-शिएटिंग नेमिले. ही आठ महिन्यांची रजा भोगण्यावर भाई साहेब इकडे पात न घेतां परभारे पेनशनाचा अर्ज दाखल कारणर ओढत करितां मि० जटार यांचीच या जागी कायमची नेमणूक होईल अशी आतां खत्री वाटते. भाई साहेबांस यांनीं मागितलेल्या तारखे पासून रजेवर जाण्यास जेव्हां मि० रोसिडेट साहेबांनीं परवानगी दिली तेव्हां मि० जटार यांस यांनीं इन्चार्ज मात्र नेमिले होते. तेव्हां हिंदुस्थान सर काराकडून या जागी कोणाची नेमणूक होईल याबद्दल बगिच शेका वाटत होती कारण वऱ्हाडांतील व मुंबई इलाख्यांतील वऱ्हाड गृहस्थां या खऱपटी या जागे करितां चारुण होया. परंतु हिंदुस्थान सर कारांनीं या सर्व प्रकरणाचा विचार करून मि० रोसिडेट साहेबांच्या विचारसंप्रमाणे योग्य हक्कदाराची या जागी नेमणूक केली ते मि० कारडरी साहेबांच्या कारिदांस भूषणास्पद आहे.

आह्मांस पूर्वीपासून वाटत होते कीं, ही जागा युरोपियनास न मिळतां नेटिवासच मिळेल. कारण या जागेवर नेटिवांची नेमणूक करण्याचा माजी गवड नर तनाल साहेब लार्ड नार्थब्रुक यांनीं जो सुकारी ठराव केला तो नेटिवांच्या हक्काचे पाम व नवाळु लार्ड रिपन साहेब सोडून देतील असें बिलकूल वाटत नव्हते. तरी 'हात व लोंड यांत फार अंतर असते' या हणगी प्रमाणे येथे आज पावेतो ज्या निगनिराळ्या आफवा उदत होया यावरून कोणत्या प्रकारास ही गोष्ट जाईल याचाही भ्रवंसा वाटत नव्हता. दुसरे हिंदुस्थान सरकार ही जागा नेटिवासच देतील हें जसे आह्मांस वाटत होते तसे ती देण्याकरितां वऱ्हाडांत च लायक नेटिवा गृहस्थ अस्तां तें बाहेर धुंडाळण्याच्या नादांत पडतील असें ही वाटत नव्हते. एकंदरीत हिंदुस्थान सरकाराने ही नेमणूक फार स्तुय केली. आतां भाई साहेबांचा परत न येण्याचा इदेश ज्या अर्थी हिंदुस्थान सरकारास कळलाच आहे त्या अर्थी यांनीं ही नेमणूक अशीच केलीशी दिसते कीं हे फर्लॉवर आठ महिने संपतांच ते मि० जटार यांसच या जागी कायम करितील व असेच होण्याची आशी उमेद वाळगतो.

आतां ए० इ० ची जागा रिकामी झाली आहे तरी या जागी ही कोणाची नेमणूक होते तें पहावें. तनिर ह्या खायांतील किंवा बाहेच्या एनाच्या युरोपियनाची भरती होण्याची तर भीति दिसत नाही परंतु अकोला हायस्कूलाची स्थिति सुधारण्याकरितां हणून भलतोच एखादी तज्ज्ञाज शा

यास मात्र आळा खायाचा चांगला फायदा होईल असें आह्मांस वाटत नाहीं. या करितां ही जागा भरतानाही हिंदुस्थान सरकारास दुष्परि श्रेय संपादन करील अशी आशी आशा वाळगतो.

निजाम ग्यारंटीड स्टेट रेलवे कंपनी लिमिटेड.

ह्या कंपनीचे प्रसिद्धिपत्रक आह्मांकडेस आलें आहे. व त्या सावत नवीन होणाऱ्या रेलवेचा नकाशा व मि. अबदुल हक सि. आय. इ. यांस स्टेट सेक्रेटरीकडून आलेल्या पत्राच्या प्रतीही आह्मांकडेस आल्या आहेत. ह्या कंपनीचे हेतु व स्टेट सेक्रेटरीच्या संमतीने निजाम सरकार व ही कंपनी यां मधील झालेल्या कराराच्या शर्ती आह्मी वाचकांस सांडीनुसार कळवूं.

ह्या कंपनीचे आफिस इंग्लंडांत आहे. तिचे डायरेक्टरांची संख्या आठ आहे व यांत पूर्वीचे हैदराबादचे रोसिडेट सर रिचर्ड पीड व निजाम रेलवे खात्याचे सेक्रेटरी अबदुल हक सरदार दिलरजंग बहादूर सी. आय. इ. हे दोघे आहेत. बाकीच्या पैकीं दोघे जण हिंदुस्थानांतील माजी आधिकारी आहेत व बाकीचे इतर कंपन्यांचे डायरेक्टर आहेत. ह्या कंपनीचे भांडवल एकंदरीत लक्ष पैड असून त्याचे एक लक्ष विसरे आहेत. या पैकीं पाच लक्ष पैड हणजे पंचवीसहजार दिस्ते निजाम सरकाराशीं झालेल्या करारा प्रमाणे यांचेच राख्यांत भरण्यास यांजकांतां राखून ठेऊन बाकीच्या हणजे पंधरा लक्ष पैडांचे पाऊण लक्ष हिस्स भरणें कंपनीने आपणा वऱ्हाड ठेविले आहे. एक एक दिस्ता बीस पैडांचा आहे. व हे जमा करण्या करितां यादी ता० ३ पासून ता० ८ जानेवारी पावेतो फिरणार होया. ह्या दिश्या वरल दरसाल दरबेकडा पाच पैड प्रमाणे व्याज दर सह माही लंडन येथे कंपनीस मिळणार व या बदल बीस वर्षे पावेतो निजाम सरकारांशीं हमी भाली आहे. या डीपासून हैदराबाद व बिकंदराबाद पावेतो सध्याची चालू असलेली हिंदुस्थान सरकाराचे ताब्यांतील निजाम स्टेट रेलवे ही कंपनी आपल्या ताब्यांत घेऊन दुसरे दोन फाटे एक हैदराबाद पासून निजाम सरकाराचे राज्याच्या दक्षिण सरहद्दीवरील विजवाडा पावेतो व दुसरा बरंगूल पासून उत्तरेकडील सरहद्दीपर्यंत हणजे चांदा पावेतो नवीन तयार करणार. ह्या कंपनीच्या व्याजाच्या एकमेची फेड करण्यास सव्वासहा लक्ष पैड निराळे काढून ठेविले आहेत. हे फाटे तयार झाल्यावर व्यापाराच्या सोयी अधिक वाढून देशामधील दळणवळण अधिक सुलभ होईल.

मि. रोसिडेट साहेब यांची स्वारी ता० १८ रोजी सायंकाळी हैदराबादेस येऊन दाखल झाली. यावेळीं यांचा रितीपमाणें सन्मान झाला. रोसिडे साहेबांला अधिकारी व हैदराबादचे सरदार यांस सामारे गेले होते, ह्या प्रवासांत यांजवर एक विघ्न आलें होते. पण सुदैवाने तें टळलें हें कळविण्यास

आह्मांस संतोष वाटतो. मि. वारडरी ज्या डव्यांत बसले होते त्याची कमान एकाएकी तुटली. हें एक वरें झालें कीं त्या वेळेस गाडी सपाट जमीनीवर होती नाहीं तर भयंकर परिणाम झाला असता. यामुळे वाटेंत यांस गैरसोयी झाल्या व विलंबही बराच लागला एकंदरीत ते सुरक्षित येऊन पोहचले ही ईश्वराची रूपच शाली.

The Berar Samachar. MONDAY, January, 28, 1884 THE SETTLEMENT OF THE ILBERT BILL.

All is well, that ends well. Our noble Lord has at last succeeded in putting a stop to the ungenerous attempt of the worthy representative of the Benighted Presidency, when he tried to "fan the dying embers of race animosity" in the Viceregal Council.

Though the compromise effected on this most important question, is not satisfactory in all its respects, still the controversy that was kept on by the Anglo Indians, cannot fail to impress Lord Ripon, with the conviction, that the Indians are a more temperate, thoughtful, and law-abiding people, than their less fortunate brethren of the west, whose boast of culture and civilization, consists in their exhaustion of the vituperative resources of the language of their mother country, and which was carried on, to an extent almost unprecedented in the annals of the British administration of this country, and kept up with a perseverence, regardless of the ordinary rules of decency and shame.

In removing race distinction amongst Judges and Magistrates, the Government of Lord Ripon has created race disqualification among the whites and blacks, though His Lordship must have been convinced from the agitation of the Anglo Indians, that even among white sheep, there are also black sheep.

The many administrative difficulties, which the provisions of the Bill will present themselves, when they are actually put in motion, have been clearly and lucidly explained by the honorable Kristo Dos Paul, but Lord Ripon characterised them as simply imaginary, for the simple reason, that the extensive powers given to the local Governments, will render all such fears, illusory and groundless.

It is impossible to understand how Lord Ripon can so soon be brought to make up his mind, to place such implicit confidence in the heads of local Governments, when they thought fit to treat His Lordship with elaborate Essays on the fallacies of the memorable Resolution of the 16th of May 1882, which if allowed unrefuted, would have become the prize Essays, the Prize in India being the curse of the millions, and the prize in England being the prospect of conservatives getting into power, in the next election.

Whatever may be Lord Ripon's conduct, in this particular subject, yet there is no doubt, that he is loved deeply, and sincerely by the Indian Nation, as one, whose motto is "peace progress, and prosperity."

We yet hope, that on another occasion His Lordship will see his way, to make all Her Majesty's subjects, equal in the eye of Law, as "the stability of the British administration in

the adamantine rock

ORDERY VS THE STATESMAN

It is with deep and unfeigned regret we have noticed the savage attack of the Statesman on our Resident.

We were always under the impression that English Journalists, are as a rule men of exceptional characters and it is not till the Statesman got into the hands of its present Editor, that we begin to see the force of every rule having an exception, even amongst the English Editorial staff.

It is well known that Mr Cordery is universally liked by all who come in contact with him. He is one of the few C. S.s, out in India who carries with him the enviable reputation of being a first class classical scholar and an able administrator. His affability and gentle disposition combined with that manliness, which is the true characteristic of gentlemanship, are qualities which cannot be too highly valued, in the position of one, who holds the highest and most responsible political office, which it is in the power of Her Majesty's Government to confer.

Unfortunately none of Her Majesty's servants, who had the good fortune to take up their abode in the Residency mansion, enjoyed a bed of roses, but we sincerely trust that the change of events, which will soon be inaugurated by the hand of our noble Viceroy will also bring a change of circumstances, calculated to improve the by no means satisfactory condition of the Residency at Hyderabad.

THE NEW DIRECTOR OF PUBLIC INSTRUCTIONS.

We heartily congratulate Mr. Sri-ram Bhicaji Jatar B. A. on his well merited promotion to the Directorship

We have already, on a former occasion, laid before our readers, his strong claims, to the office which is now placed under his charge, and we will on the present occasion express our sincere wish, that he will be spared for many years to come, to enjoy the fruits of his 16 years of unremitting and incessant toil.

We are sure no one will rejoice at this appointment, more than our Rao Bahadur Narayan Bhai, whose worthy Lieutenant Mr. Srirampant, had been, during the whole time he was in Berar

Rumour is again busy, as to the probable successor of Mr. Srirampant, and we are extremely glad to say, that every one point their finger, to Mr. Vishnupant Mahajani M. A. the present Head Master of the Amraoti High School. We cannot speak too highly of his abilities, both as a scholar and a teacher.

The magnificent results achieved by the Amraoti school, in the Bombay University Examinations, year after year speak volumes for his fitness to the vacant post, and it will be an act of bare justice done to him, by appointing him as an Educational Inspector of this Province.

EPITOME OF NEWS

Professor MAX MULLER has contributed an article in the *Poll Mall Gazette* on the life of the late Dayanand Sarasvati in

which he thus speaks about the interpretation of the Vedas by Dayanand :—

"In fact, the very character which we in Europe most appreciate in the Vedas—namely, the historical—would be scouted by the orthodox theologians of India, most of all by Dayanand Sarasvati. In his commentary on the Rig Veda, written in Sanskrit, he has often been very hard on me and my own interpretation of Veda hymns, though he had evidently formed his opinion of my treatment of the Veda from secondary sources only. He could not understand why I should care for the Veda at all, if I did not consider it as divinely revealed. While I valued most whatever indicated human sentiment in the Vedic hymns, whatever gave evidence of historical growth or reflected geographical surroundings, he was bent on hearing in it nothing but the voice of Brahma. To him not only was everything contained in the Vedas perfect truth, but he went a step further, and by the most incredible interpretations, succeeded in persuading himself and others, that everything worth knowing, even the most recent inventions of modern science, were alluded to in the Vedas. Steam engines, railways, and steamboats all were shown to have been known to the poets of the Vedas for Veda, he argued, means Divine knowledge, and how could anything have been hidden from that? Such views may seem strange to us, though after all, it is not so very long ago that on historical and critical interpretation of the Bible would have roused the same opposition in England as my own free and independent interpretation of the Rig-Veda has roused in the breast of Dayananda Sarasvati."

The learned professor concludes his article with the following observation on the future of the present religious movement in India :—

"Whether Dayananda's sect will last is difficult to say. India is in a process of religious fermentation, and new cells are constantly thrown out, while old ones burst and disappear. For a time this kind of liberal orthodoxy started by Dayananda may last; but the mere contact with Western thought, and more particularly with Western scholarship, will eventually extinguish it. It is difficult with the Brahma Samaj, under Debendranath Tagore and Keshub Chunder Sen. They do not fear the West on the contrary, they welcome it and though that movement too may change its name and character, there is every prospect that it will in the end lead to a complete regeneration in the religious life of India

Prof. Thomas Holloway, of Pill and Ointment renown, died in England on 26th ultimo in his 83rd year, and is said to have left a fortune of £ 1,000,000.

The natives of India residing in London have decided to draw up a congratulatory address to Mr. Gladstone on the occasion of his seventy-fourth birthday.

In order to do away with the anomaly of having two systems of savings' banks in the Mofussil,—one belonging to Government and the other to the Postal Department—it has been proposed to amalgamate all the district Government Savings Banks with the Postal Savings Banks. The proposed scheme is likely to be carried out in a few weeks.

The Viceroy has received a telegram from the Secretary of State informing him that the Queen-Empress has heard of the death of Babu Keshub Chunder Sen, and has graciously desired His Excellency to convey to Babu Karuna Chunder Sen, the eldest son of the deceased, an expression of the regret with which Her Majesty has received the news and of her condolence with his family in the loss it has sustained.

'An Englishman' evidently of 'Britanicus' type having neither reason nor rhyme dares to give the following impertinent advice to Lord Ripon, in a Calcutta paper :—

"Lord Ripon, as we all know, flung a text at the head of Mr. Thomas; it was 'Righteousness exalteht a nation.' Very good. Out of the same book I fling a text at the head of Lord Ripon, and my text is—'Be not righteous overmuch. Why should'st thou destroy thyself, before thy time?'"

A Railway Conference on the question of simplifying the goods traffic arrangements throughout India is to assemble in Calcutta about the 10th of February. The members of the Conference will consist of a President and Secretary nominated by the Government of India, a traffic official from each line of railway, and "one officer of Indian experience in commerce and products appointed by the Government of India." The agents of the various railway companies are to be asked to go to Calcutta to assist at the first few meetings

वऱ्हाड

येथील डेप्युटी कमिश्नरचे आकितंतील ५० रुपयांचे झार्क मि. शेव. कासेप हे दंडे वषाऱ्या रनेवर होते. या महिन्यांत यांची रजा संपणार होती पण खांनी पुढ

वर्षाची रजा मिळण्याबद्दल अर्ज केला मुबना केळी असता ही रजा संपते सा दि- वर्षी कामावर रुजू झाले नाहीत व रजा वाढविण्याचे योग्य कारण नव्हते म्हणून डे. क. साहेबांनी खांनी कामावरून काढले, व नवीन जागा भरून टाकिल्या. याबाबत रुपयाच्या जागवर रा. रा. दत्ता त्र्यंबक यांस, खाच्या ३५ व्या जागवर रा. रा. लक्ष्मण माधव व खांच्या ३५ जागवर रा. रा. गोविंद हरी सावकर या कायमचे नेमिले असे समजते.

इनाम दत्ताराकिल ४० रु. चे कार्या रा. रा. राघो श्रीधर यांची ३० वर्षे व्यामुळे ते पेनशन घेणार करितां या कामाची माहिती करून घेण्यासाठी रा. रा. लक्ष्मण माधव यांस हुकूम मिळान्याचे कळते.

पंडित सुरज नारायण रेसिडेन्ट साहेबांचे अद्यापी यांच्या घरी गेल्या आठवड्यांत अदमासै तीन हजार रुपयांचे दागदागिन्यांची चोरी झाली. चोर सांपडला व तो खांचा फार दिवसांचा नोकर होता असे कळून आले. बहुतेक सर्व जिनस सांपडले व चौकशी अंती अपराध्यास दोन वर्षे सक्त मजुरीची शिक्षा झाली. या दोन वर्षा पैकीं तीन महिने अंधारा कोठडी असावी व कांहीं फटकें मारवे अशी शिक्षा मिळविली असे शाखांस

यवतमा

डे.क. साहेब व पो. सु. यांच्या स्वान्या आजरोनी पुन्हा दैन्यावर गेल्या अ. क. साहेब दैन्यावरून महिना अजरीस परत येतिल.

मिस्तर हिल साहेब डेड झार्क यांची रजा पुरी झाल्याकारणाने ते आपल्या कामावर रुजू झाले. मार्चअखेर हे पेनशन घेणार आहेत. यांची जागा मिस्तर उलियम शारंट साहेब यांस मिळणार असे म्हणतात. आपुढील नेमणुकी कशा काय हेणार तें समजले नाही. मि० हिल सा. यांचे रजेच्या मुदतीत मि० उलि० शारंट हे झार्कचे काम पहात होतें.

नवीन अटयाची एकदोन दिवसांत खास येणार अशी बातमी समजते.

येथील डि. रजिस्टार यांचे आणिले ल कारकून सदाशिव राव यांच्या पांच रुपये वटती मिळून यांच्या लों व तहशिलीतील रजिस्टार यांनी ही वटली नव्याच वटतीवर शाल्याची वटता आहे.

"कसवे अकोट मीने खानापूर व लापुर येथील राहणारे लोकांस कसे पेत आहे की शहर अकोट या निसिपाल कमेटी ल्यापुन करून सदाचे हद्दीत हद्दीचे नंबर व नंबराचे सर्व जमीन सारिले करण्याची सूचना ली आहे करितां सदर शहरांत कमेटीच्या बदल व त्या कमेटीचे हद्दीत हद्दीचे व खाचे आतील नंबरची जमीन सारिले करण्याबद्दल ज्या कोणाची हरकत असेल त्यांनी सदर हरकतीचे अर्ज आतारेलेपासून ३ तीन आठवड्यांचे आंत मेरेवान डिपुटी कमिश्नर साहेब वऱ्हाड जि. व्हे अकोले यांचे कचेरीत दाखल करावेत" याशिवाय हद्दीचा तपशील आहेअसे रकागी बातमी भरून कळते.

वर्तमानसार.

इलवर्ट विलावर झालेल्या फेर तपास-
र्णांत आमचे नुकसान आहे ह्याचून नेटिव-
च्या मद्रास व कलकत्ता येथे मोठ्या अंगी
सभा झाल्या. मुंबईत कांहींच होऊ नये
काय ?

लाहोरस दिवस दिवस प्रभाव
जास्तीचा आहे.

कलियुगांतिल शृयाळ.
वृत्तवारा ता० ७ जानेवारी १८८४
इसवीचे पत्रांत खालील चमकारिक मजकूर
लिहिला आहे तो आमचे प्रिय वाचकांकरि-
तां या खाली उतरून घेतां.

कोणी लाला उमरावसिंग या नांवाचा ए
क मनुष्य दिल्ली शहरांत राहत असून त्याचा
एकुलता एक सुमारे दोन वर्षांचा मुलगा
आचे पुरोहितापाशी ठेविला होता. उपाध्ये
ही आपल्या लहानशा यजमानास मोठ्या म
भतेने सांभाळी व खेळवीत असे. आपल्या
लोकांच्या नियम संप्रदायानुसार व उमराव
सिंग धनिक असल्यामुळे बाललेणे फार अ-
से. कांहीं कामाकरतां लालाजी साहेब पा-
गांवी गेले होते व एके दिवशी त्यांचा मुल
गा पुरोहिताशी खेळत असतां ब्राह्मणाचे म
नांत द्रव्य लोभाने प्रवेश करून आपल्या य
जमानास जिथे मारून यमुनेत टाकून थावा
असा वेत करून त्याचा गटा दावून त्यास
मारले आणि त्याचे अंगातील भुषणे काढू-
न यमुना तटाकावर आणले. इतक्यांत ला-
ला उमराव गांवाहून परतयेत होते व दुसऱ
त्यांनी आपल्या पुरोहितास यमुना तटाकीं
पाहिले तेव्हां आपल्या घराची विचारपूस क
रावी ह्याचून तो जवळ आला तो त्याच्या क
पड्यांत कांहीं गुंडाळलेले आहे असे पाहि-
र्यावरून ते काय ह्याचून त्यास विचारले.
आवरोत्र पुरोहित घाबरून ह्याला कीं द्र-
व्य लोभाने मी त्याचे अलंकार वाढून घे-
ऊन त्याचा खून केला व त्याचे हे प्रेत आ-
हे. पुरोहितोच हे भाषण ऐकून लाला साहे-
बांचे मनाची काय स्थिति झाली असेल ती
सांगायलास नकोच; परंतु त्याने मोठे मन क
रून प्रेतार अलंकार घालून प्रेत आपले घ
री नेवविले व सर्पदंशाने मुलगा मृत झाल्या
बायकोस कळविले. एकच आकांत शा-
यांचे इष्टमित्र स्मशानाधीची व्यवस्था
गाले इतक्यांत एक फकीर येऊन
सावदास माया लागला. लालाजीने प्रसंगा-
कडे पाहून क्षमा मागितली परंतु त्याने हट
धरला. अखेरीस चार पैशांची शेरणी आणू
न त्यांस देविली. त्याने त्याचे दोन भाग क
रून एक लालाजीस खाण्यास सांगितला.
लालाजीने ही वेळ नव्हे ह्याचून वगैरे पुढळ
सांगितले परंतु तो ऐकेना, तेव्हां त्या जवळ
वतण्यास जवळच्या मंडळीने सांगितले. त्या
वरून लाला साहेब एका भागावर बसले.
हे पाहतांच फकीराने सगोरच पडलेल्या प्रे
ताकडे पाहून त्यास मिठीस खाण्याविषयी हां
क मारली, त्या सरसा तो मुलगा उठून जव
ळच्या पानावर बसला. हे अलौकिक प्रदर्श
न पाहून लाला साहेबांनी त्याच्या पायांवर
छोटांगण घातले व काय द्यावे ह्याचून विचा
रले. इतक्यांत तो शंकर रूपी फकीर उठून
चालता होऊन नाहीसा झाला. हे सत्य अ-

तरत्यास अपूर्व खरे!
वैशिले.
मुंबई-टांकसाळ येथील टांकसाळेत गो-
ल्या आठवड्यांत ४७,३०,७०१ रुपयांची
चांदी पूर्वीची होती. व ११८२६ रुप-
यांची नवी आली. या आठवड्यांत मा-
गे मुळीच पाडले नाही.
पावतीच्या दुडूक्रेट व टिड्डीक्रेट कापी
व (दुसऱ्या व तिसऱ्या प्रतीवर) सुद्धा ति
तीट लाविले पाहिजे ह्याचून आठवड्यांत
जनरल यांनी आपला अभिप्राय एका खट-
ल्यांत विचारल्या वरून दिला आहे. याच
द्व स्थाप आठवडांत कांहींच खुलासा केले-
ला नाही.
कोल्हापूरकर महाराज यांच्या स्मारक
क्यावदल अहमद नगर येथे सुमारे ६,०००
रुपयांचे आंकडे पडले व पुढेही वर्गणी ज-
मा करण्याचे काय चालू आहे.
तात्यात्र मार्फत मनी आर्डर पाठविण्या-
ची सोय लाकरच होणार आहे, असे
ऐकतां.
पंजाबातील शेतकीची सुधारणा करण्या-
करितां सरकारनी २,००,००० रुपयांचे
लोन मंजूर केले. पैकीं १३,००० रुप-
ये राखळपिंडी प्रांतांत खर्च होणार.
गेल्या गुरुवारी कलकत्ता येथे प्रोसेसर
पोनिपर उइलियम यांनी आक्सफर्ड येथील
इंडियन इनस्टिट्यूट संस्थाने संभाषण
केले.
आसामचे सरदरविल लुशे लोकांची
हालचाल दिसत नाही तथापि सिव्हेट ये-
थील लोकांची भीति अजून उडाली नाही.
अरिअबदुल रहिमान जहालाबादेस
येणार आहेत अशी पेशवारास अफवा उठ-
ली आहे.
एक हजार लडाऊ आलवेनिपन लोक
लष्करांत ठेवण्याकरितां इतिसचा एक वर्न
ल कास्टटिनोपल येथे गेला आहे.
मद्रास इलाख्यांतिल राजपहेंद्री येथे श
निवार तारीख ९ रोजी एक ब्राह्मणाच्या
मुलीचा पुनर्विवाह झाला व २३ वर्षा-
चा असून तेथील एका शास्त्रेतील शिक्षक
आहे. वधूचे वय बारा वर्षांचे आहे.
खारदोम येथील १८,००० रजिवा
लोकांस ते शहर सोडून जाण्याविषयी हुकू
म झाल्याचे समजते.
कंतान बंदर घेण्याचा फ्रेंचांचा इगदा
आहे, अशी चिनी लोकांस भीति पडली
आहे.
चीनसरकार मोठ्या दिभतीने लढाईची
तयारी करित आहे.
आडगिरल कोरवेट व्याकनिन्हर चाल
कारणार असे समजते.
दासाल दर शेंकडा साडेतीन टक्के प्रमा
णे ९,००,००० पौंडाचे लोन औदय
रोहिलखंड रेलवे अरितां कदावयाचे आहे
या सार्थी कर्ज देऊ इच्छिणाऱ्या लोकांची
टेंडरे (अर्ज) मागविली आहेत.
गेल्या नवंबर अखेर संपणाऱ्या आठ
माहींत गुदस्त सापेक्षां १३,६३,०००
रुपये मिटाचे उत्पन्न जास्त झाले; फक्त न-
वंबर महिन्यांत ३१,३८,००० मण मीठ
खपले व त्यातील कराच उत्पन्न ६०,९२,
००० रुपये झाले. तु. व.

नामदाः व्हाईसराय साहेबांच्या कौन्सि-
लांत मुंबईचा गोपी नेटिव्ह कौन्सिलर लव-
करच बोलाणार आहेत असे कळते.
मृत्यु-लिहियारास अतिशय दुःख वाटते
की, आमचे प्रसिद्ध गोळ्या व मलम कर-
णाे प्रोफेसर हालेचे वे गेल्या महिन्याच्या
२६ व्या तारखेत पालोकवासी झाले. या
गृहस्थांचे नांव ऐकले नसेल अशी मनुष्ये
फक्त एकाद्या रानटी देशांत मात्र भिलनील
द्यांचे वय दहावयाने कालीं ८९ वर होतें.
द्यांच्या गोळ्या व मलमाच्या जाहिरातीची
प्रसिद्धी होण्याकरितां विलायतेशिवाय बाह्य
देशांतिल सुमारे ४,००० वर पत्रांस आ-
श्रय आहे. ह्यांच्या गोळ्यामलमाचा धंदा
किती मोठा वाढला आहे त्याचे आपल्या
लोकांस कल्पनाही नाही. फक्त बाह्यदेशीय
वर्तमान पत्रास दर पत्री सगसरी सालीना
निधान तीस रुपये धले तरी, जाहिरातीव-
दलच सुमारे सवालस रु. एची पडतात.
द्यांनीं स्त्रियांच्या शिक्षणाकरितां विलायतेत
आपल्या गोळ्यामलमाच्या व्यापांतून धर्म-
ध ह्याचून मोठ मोठया रकमा खर्चून दोन
जंगी विद्यालय बांधून दिली आहेत. ह्याचे उ-
दारण आपल्या लोकांनीं अनुकरणीय आहे
यांत संशय नाही.
इ० प्र०
ब्रह्मदेशचा राजकाणी कैी मोगला-
ट याने आपणास मद्रास इलाख्यांत का-
नानोर येथे ठेवने अशी इच्छा प्रदर्शित
केयावरून सरकारने त्याचे इच्छेस मान
दिला असे मद्रास टाईम्सवरून कळते.
भावचपुरच्या नवाबांस पुत्ररत्न झाले.
असून त्याचे नांव मुबारखखान असे ठेव
वण्यांत आले आहे.
सरकारी अंमलदारांनीं लोकांपासून मा-
नपत्रे घेऊ नयेत असा सरकारचा नियम अ-
स्तां अनेक प्रसंगीं या नियमाचे उल्लंघन
झालेले सरकारचे लक्षांत आल्यावरून त्यां-
नीं सद्दे नियम इतःपर सख्तीने अमलांत
आणिला पाहिजे ह्याचून नुकतेच ५०
रुप्यां त प्रतिद्र केले आहे.
ने० ओ०
विचित्र डेप्युटेशन-प्रतिद्र वि कर ह्य-
गो यांनकडे नुकतेच एक विचित्र डेप्युटेश-
न आले होते. चार नानन लोक दोन सुं-
दा तरुण मुली बगेवर घेऊन वारिल गृ-
स्थाकडे गेले. व त्यांस असे सांगितले कीं
ह्या दोन सुंदर मुली आपल्याकडे आणला-
आहेत. आपचा हेतु इतकाच आहे कीं
आपण यांचा आपल्या एनीस्थानीं अंगि-
कार काल ही विनीती आपण अगम्य कर-
णार नाही अशी अशा आहे. आपणास
एवढी तसरी देण्याचे कारण इतकेंच आहे
तीं. आमच्या मंडळीच्या मनांत आपल्या
सारख्या कविश्रेष्टांचे प्रजेचा आमच्या इक-
वील स्त्रियांमध्ये संभ्र व्हावा, यासाठीं मंड-
ळींनी ही दोन रत्ने निवडून काढून आप-
ले चरणीं अर्पण केकी आहेत. ही वेड-
गळ विनीती ह्यो साहेबांनीं या स्त्रियांचा
लोभ न घरितां फाच सम्येने नाकारून
डेप्युटेशन निमुळ परत पाठविले.
पु० पे०

धी इंडियन पार्लिमेंट.

हिंदुस्थानांत निवणारे पहिलेच पत्र,
मराठी, इंग्रजी आणि गुजराथी भाषेत.
ह्या पत्राचा मूदा—हिंदुस्थानातील रय-
तेची खरी सुखदुःखे सरकाच्या कानावर
वारवार पोहचवून, त्या गोष्टीचा निकाल ख-
रित लावून उभय पक्षांकरांनीं सुखाने रहावे
हाच आहे.
या पत्रांतिल विषय--कंटाकटरदारांस व
इतर लोकांस सरकारी व गांवखात्याच्या जा-
गिराती रयतेच्या उपयोगार्थ मुंबईतील व दे-
शोदेशीच्या मुनिसिपालिच्या, कोर्टे, पोलिस
खाते इत्यादि ठिकाणीं होणारे कायदे, खां-
तील फेफ्फा येत जातील व ते रास्त नस-
ल्यास सद्दे पार्लिमेंटचे योग्य व जगमान्य
आक्षेप येऊन. शिवाय मुंबई वर्तमानसारा,
गागा, व एजंटाकडील खण्या वातम्या येत
जातील. एकंदरीने हें पत्र सरकारच्या
उपयोगास व रयतेच्या सुखास शटण्याकरि-
तां आठवड्यांतून दोन वेळ-ह्याजे इंदुपका-
श एवढे मराठी, इंग्रजी आणि गुजराथी भा-
षेत फेब्रुवारीचे १ ले तारखेपासून प्रसिद्ध
होत जाईल.
हें पत्र श्रीमंतापासून तां गरिबांस घेण्या
स सोईकर पडवे ह्याचून यांची किंमत थो-
डकीच ठेविली आहे.--मुंबईत ४ रुपये, व
देरगांनीं ९ रुपये हिंदुस्थान वाहेर ६ रुप-
ये टपालहंशील पडणार नाही ज्यांचा
सद्दे एक वर्षाचा पैसा जानेवारी ३ रोजी
आंत येईल त्यांस हें पत्र पाठविले सन पुर्तू
नाटपेड पत्र व अपरा पैसा घेतला जाणार
नाहीं.
—स्थानेजर.
धी इंडियन पार्लिमेंट.
पत्रा—धोवितळ्या जपळ युनियन प्रेस
मुंबई.
नोटीस.
नोटीस बेशगी रामकृष्ण भट वीन सो-
नभट वस्ती शेगांव यांस खाली सही कर-
णार नोटीस देतो असांजे तुक्षी मजला व
सोन भटनी यास मीजे सवर्ण गडल खेडे
व खड्डे या तीन गांवांचे जोसपण एक वर्ष
पर्यंत देऊन रक्षा बंधनापासून काय कर-
ण्यास लाविले परंतु हल्लीं लग्न सराई जवळ
आहे. व पुढे ज्यास्त उत्पन्न होऊन आतील
विस्ता द्याना लागेल असे कपट मनात आणू
न मजला मारिरी वय १९ पासून कामा-
वरून दूकले तरी आज पर्यंत कष्ट करून
ऐन उत्पन्नाचे वेळीं मजला रिकामे बसावे
लागले याजवदल माझे नुकसाना एवजी
२९ रुपये व आज पर्यंत १०० रुपये उ-
त्पन्न झाले यापैकीं २९ रुपये माझा ही-
सा एकूण ९० रुपये देऊन आपसांत तं-
टा तोडावा हे बरे नाहीतर कायद्या प्रमाणे-
फिर्माद करून वा नोटीसीचे खर्चा सुद्धा
रुपये भरून घेऊ कळावे तारीख २० व्या-
नेवारी सन १८८४ इसवी.
(सही) गोविंद भट वीन सं-
भा भट जोद दस्तुर-
खुद.
हें पत्र आकोला येथे कै० वा० खडेरा
व बाळाजी यांचे “ वऱ्हाडसमाचार ” छाप
खान्यांत नारायण खडेराव फडके यांनीं छाप-
वून प्रसिद्ध केले.